

Gramàtica Descriptiva i Normativa: de l'Oració a l'Enunciat

Codi: 105824

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503998 Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística	FB	1	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Xavier Villalba Nicolás

Correu electrònic: Xavier.Villalba@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cap.

Objectius

Proporcionar a l'estudiant un coneixement sòlid del funcionament de la sintaxi oracional del català, tant des d'un punt de vista descriptiu com normatiu.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i respecte pels drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Analitzar les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua catalana, evolució al llarg de la història i la seva estructura actual.
- Demostrar domini de la normativa de la llengua catalana, dels seus fonaments lingüístics i de totes les seves aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Demostrar habilitats que facilitin el treball en equip.
- Fer lectures i interpretacions crítiques de textos.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
- Interpretar els factors polítics, socials i culturals que condicionen l'ús de la llengua catalana i la seva evolució al llarg de la seva història i en l'actualitat.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Adequar els coneixements sobre les propietats internes i externes de la llengua a les diferents condicions d'ús.
2. Analitzar els principis de la semàntica lèxica que afecten l'estructura interna de les paraules i la seva combinatòria sintàctica.
3. Analitzar estructures lingüístiques.
4. Analitzar les estructures sintàctiques de l'oració simple, complexa, modalitzada i discursivament marcada.
5. Analitzar les propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua actual que més problemàtica susciten.
6. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per a l'obtenció de dades i el maneig de fonts documentals d'aplicació a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
7. Aplicar els principis de correcció que requereix la llengua estàndard i els diferents registres i varietats.
8. Descriure els processos combinatoris de creació d'unitats lingüístiques.
9. Determinar tipus de registre sobre bases fonològiques, morfològiques, sintàctiques i semàntiques.
10. Distingir els factors gramaticals i pragmàtics que determinen la interpretació global de l'oració.
11. Fer treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
12. Identificar correctament les unitats lingüístiques.
13. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
14. Identificar els factors pragmàtics que condicionen l'ús de les diverses estructures lingüístiques.
15. Identificar l'origen dels errors en l'ús de la llengua per parlants no nadius.
16. Identificar les causes de la variació derivades del registre.
17. Identificar les diferències lingüístiques entre les diferents varietats dialectals de la llengua.
18. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
19. Interpretar textos en profunditat i aportar arguments per a fer-ne una anàlisi crítica.
20. Mantenir una actitud de respecte envers les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
21. Planificar, organitzar i fer treballs en equip.
22. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
23. Produir textos escrits i orals amb correcció normativa.
24. Que els estudiants sàpiguin aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació de manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
25. Redactar comentaris de text amb sentit crític.
26. Solucionar els errors en l'ús de la llengua per parlants no nadius.
27. Treballar autònomament en l'estudi sincrònic i diacrònic de la llengua i la literatura catalanes.
28. Utilitzar recursos tecnològics (digitals i audiovisuals) per a l'adquisició del coneixement i les seves aplicacions en llengua i literatura.

Continguts

1. Sintaxi descriptiva i sintaxi normativa
2. Les unitats sintàctiques i la seva estructura
 1. Categories lèxiques i funcionals
 2. El sintagma nominal i el sintagma verbal
3. L'oració
 1. Enunciats, oracions i fragments
 2. Estructura de l'oració
 3. Funcions sintàctiques i posicions a l'estructura
 4. Tipus d'oracions

4. L'ordre de mots
 1. Ordre bàsic i ordre marcat
 2. Alteracions de l'ordre de base gramatical
 3. Alteracions de l'ordre de base informativa

Metodologia

Les activitats d'aprenentatge es distribueixen de la manera següent:

- 1) Activitats dirigides (40%).
- 2) Activitats supervisades (30%).
- 3) Activitats autònomes (30%).

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Discussió de textos	15	0,6	18, 19, 20, 22
Participació i presentacions a classe	39	1,56	3, 4, 8, 12
Tipus: Supervisades			
Pràctiques a l'aula	10	0,4	3, 4, 8, 12
Redacció del treball	35	1,4	6, 11, 18, 20, 21, 23, 27, 28
Tipus: Autònomes			
Estudi	30	1,2	6, 19, 22, 27
Lectura de textos	15	0,6	6, 18, 19, 22, 25

Avaluació

L'avaluació és contínua. Els estudiants han de proporcionar evidència del seu progrés mitjançant la realització de tasques i proves.

Per aprovar l'assignatura caldrà treure una nota mínima de 5

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual, on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis/o discussions d'exercicis a través de Teams, assegurant que tot l'estudiantat hi pot accedir.

Revisió

En enviar les qualificacions finals abans d'incorporar-les als expedients de l'estudiant, el professor publicarà al Campus Virtual una data i hora per revisar les activitats d'avaluació. Els estudiants han d'organitzar la revisió d'acord amb el professor.

Activitats avaluables suspeses/no presentades

Els estudiants poden recuperar les activitats d'avaluació suspeses o compensar les no presentades, sempre que hagin fet un mínim d'un 66,6% (dos terços) dels ítems avaluables i que tinguin una nota mitjana ponderada d'almenys un 3,5. La nota màxima de la recuperació és un 5.

El professor informará els estudiants del procediment de recuperació a través del Campus Virtual quan publiqui les qualificacions finals provisionals. El professor podrà establir una activitat d'avaluació per a cada activitat supesa o no presentada o una única activitat per a cobrir totes aquestes activitats.

Classificació com a "no avaluable"

En el cas de les activitats d'avaluació, si un estudiant ha realitzat només un 25% o menys dels ítems avaluables, rebrà un "No avaluable" en el seu expedient.

Mala praxis en activitats d'avaluació

Els estudiants que es comportin de manera inadequada (plagi, còpia, suplantació, etc.) en una activitat d'avaluació rebran una "0" a l'activitat en qüestió. En cas de mala conducta en més d'una activitat d'avaluació, l'estudiant revrà una qualificació final de "0" en l'assignatura. L'alumnat no podrà tornar a presentar les activitats d'avaluació en les quals hagi tingut una conducta indeguda. Es considera que el plagi significa presentar la totalitat o part de l'obra d'un autor, ja sigui publicada en format imprès o digital, com a pròpia, és a dir, sense esmentar-la. Es considera que la còpia vol dir reproduir tot o una part substancial del treball d'un altre estudiant. En els casos de còpia en què és impossible determinar quin dels dos alumnes ha copiat el treball de l'altre, tots dos seran castigats.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lliurament d'exercicis	15%	2	0,08	3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 26
Participació i discussió de textos en classe	10%	1,5	0,06	5, 6, 7, 13, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25
Prova de coneixements	50%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 24, 26
Treball escrit en grup	25%	0,5	0,02	1, 2, 4, 6, 11, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 27, 28

Bibliografia

Institut d'Estudis Catalans. 2016. *Gramàtica de la llengua catalana*. Institut d'Estudis Catalans.

Joan Solà, Maria Rosa Lloret, Joan Mascaró & Manuel Pérez Saldanya (eds.), *Gramàtica del Català Contemporani*. Barcelona: Empúries.

Sintaxi descriptiva i sintaxi normativa

Pérez Saldanya, Manuel & Gemma Rigau. 2018. La Gramàtica de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans. *Llengua & Literatura* 28. 227-236.

Rigau, Gemma. 2018. *Norma i descripció gramatical*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=uzLW156Cycl>

Les unitats sintàctiques i la seva estructura

Bosque, Ignacio & Javier Gutiérrez-Rexach. 2009. *Fundamentos de sintaxis formal*. Lingüística. Madrid: Akal.
<https://doi.org/10.1007/s13398-014-0173-7.2>. cap. 3. Las palabras y los sintagmas I: la estructura de los constituyentes.

L'oració

Bel, Aurora. 2008. Les funcions sintàctiques. Dins Joan Solà, Maria Rosa Lloret, Joan Mascaró & Manuel Pérez Saldanya (eds.), *Gramàtica del Català Contemporani*, vol. 2, 1075-1147. Barcelona: Empúries.

Bosque, Ignacio & Javier Gutiérrez-Rexach. 2009. *Fundamentos de sintaxis formal*. Lingüística. Madrid: Akal.
<https://doi.org/10.1007/s13398-014-0173-7.2>. sec. 4.1-4.2.

L'ordre de mots

Vallduví, Enric. 2008. L'oració com a unitat informativa. Dins Joan Solà, Maria Rosa Lloret, Joan Mascaró & Manuel Pérez Saldanya (eds.), *Gramàtica del Català Contemporani*, vol. 2, 1223-1279. Barcelona: Empúries.

Villalba, Xavier. 2019. *El orden de palabras en contraste*. Madrid: Arco/Libros.